

Έθιμα του Πάσχα στην Ελλάδα

Καλό Πάσχα !

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης, γιατί σηματοδοτεί την Ανάσταση του Χριστού και φανερώνει τη μεταφορά της ψυχής κοντά στον Θεό. Γιορτάζεται μεγαλοπρεπώς σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, ακολουθώντας τα έθιμα του κάθε τόπου.

Τα πιο γνωστά και διαδεδομένα έθιμα της Ελλάδας είναι στην Κέρκυρα. Στα Καντούνια (στενά δρομάκια της Κέρκυρας) αντηχούν μελωδίες από την φιλαρμονική ορχήστρα τους και ευωδιάζουν τα αρώματα από τα ανθισμένα λουλούδια και από τα τσουρέκια και πασχαλινά κουλουράκια που παρασκευάζουν οι φούρνοι και οι νοικοκυρές. Το Μεγάλο Σάββατο, στις 11 το πρωί γίνεται η πρώτη Ανάσταση. Οι κάτοικοι βγαίνουν στα μπαλκόνια τους και πετούν μεγάλα κόκκινα πήλινα δοχεία (μπότηδες), τα οποία είναι γεμάτα με νερό. *«Το σπάσιμο των μπότηδων φεύγουν τα κακά και μοχθηρά πνεύματα. Παράλληλα, όσοι το παρακολουθούν από κοντά, σπεύδουν να μαζέψουν*

κομμάτια από τα σπασμένα κανάτια, τα οποία φυλάνε στο εικονοστάσι του σπιτιού καθώς σύμφωνα με τους Κερκυραίους φέρνουν τύχη και ευημερία»¹

Ένα άλλο έθιμο, «είναι το έθιμο της Μαστέλας, που αναβιώνει στο εμπορικό κέντρο της Κέρκυρας. Σύμφωνα με το έθιμο, οι κάτοικοι τοποθετούν ένα μισοβάρελο στολισμένο με κορδέλες και μυρτιές και καλούν τους περαστικούς να ρίξουν νομίσματα – για το καλό. Στο τέλος της μέρας, όταν οι καμπάνες της Ανάστασης ηχήσουν κάποιος πρέπει να βουτήξει μέσα στο βαρέλι και να βγάλει τα νομίσματα.»²

Στις Σέρρες αναβιώνουν πανάρχαια έθιμα, τα οποία προήρθαν από τους πρόσφυγες της Θράκης του Πόντου και της Μικράς Ασίας. Τη Μεγάλη Πέμπτη οι νοικοκυρές βάφουν τα αυγά κόκκινα (το αίμα του Χριστού), αφού βγάλουν πρώτα ένα κόκκινο πανί στο μπαλκόνι, που συμβολίζει το αίμα και τη θυσία του Χριστού. Το βράδυ της ίδιας μέρας σε όλες τις εκκλησίες στολίζεται ο επιτάφιος. Τη Μεγάλη Παρασκευή γίνεται η περιφορά του επιταφίου. Το Μεγάλο Σάββατο στην Πεντάπολη, μόλις ακουστεί το Χριστός Ανέστη, μικροί και μεγάλοι με λαμπάδες στα χέρια κατευθύνονται στην εκκλησιαστική πλατεία του αγίου Αθανασίου όπου καίνε το αχυρένιο ομοίωμα του Ιούδα, το οποίο κατασκεύασαν το πρωί οι νέοι του χωριού και το κρέμασαν για να το βλέπουν όλοι.

«Στην Ύδρα έχουν ένα ξεχωριστό έθιμο την Μεγάλη Παρασκευή, ο επιτάφιος μπαίνει στη θάλασσα και διαβάζεται η ακολουθία του»³ Στη συνέχεια, οι επιτάφιοι τεσσάρων εκκλησιών συναντιούνται στο κεντρικό λιμάνι. Ενώ στην Πάτμο, είναι το έθιμο «νιπτήρα». Γίνεται κάθε Μεγάλη Πέμπτη το μεσημέρι στην πλατεία, μπροστά στο δημαρχείο. «Τους ρόλους των Αποστόλων τους υποδύονται μοναχοί ή κληρικοί και το ρόλο του Χριστού, ο ηγούμενος της Μονής Θεολόγου, ενώ το ρόλο του Ευαγγελιστή ένας κληρικός. Η αναπαράσταση γίνεται σε αυστηρό κλίμα μέχρι ο ηγούμενος θα ραντίσει συμβολικά τα πόδια των μοναχών με νερό⁴».

Ελπίζω με το αφιέρωμα αυτό που διαβάσατε να κάνετε ένα λαογραφικό ταξίδι και να ταξιδέψατε έστω και λίγο στα μέρη και στα έθιμα της Ελλάδας, τα οποία γιορτάζονται μοναδικά και διαφοροποιούνται από τις υπόλοιπες περιοχές.

¹ www.allovergreece.com

² www.corfu-airport-carhire.com/pasxa-kerkyra-mpotides

³ <https://schoolpress.sch.gr/5gymevos/?p=354>

⁴ www.helppost.gr/giortes/pasxa/ithi-ethima-megali-paraskeyi/

ΠΗΓΕΣ

www.insurance-eea.gr/arthra-insurance/oi-eyxes-tis-asfalistikis-agoras-gia-to-pasxa

www.allovergreece.com

www.corfu-airport-carhire.com/pasxa-kerkyra-mpotides

<https://schoolpress.sch.gr/5gymevos/?p=354>

www.helppost.gr/giortes/pasxa/ithi-ethima-megali-paraskeyi